

Asian omistaja
Hallinto-osasto

Asianumero
586/2023

Vastuullinen käsittelijä
Asianhallintapalvelut / Anne Linde-Raittinen

Tehtäväluokka
00.00.04 - Valtuuston ja seurakuntaneuvoston
aloitetoiminta

Julkisuus
Julkinen
PÄIVITETTY 20.11.2025

Salassapitoperuste

Aloitteet ja ponnet 2025

Vuonna 2025 saapuneet / käsittelyssä olevat aloitteet

12.11.2024 KD 517/2024	J	Aloite	Salla Merikukan aloite seurakuntayhtymän nuorten vaikuttajaryhmän valintatavan kehittämisestä	Salla Merikukka
Toimielinkäsittelyt			YKN 12.12.2024 § 387 - lähetekeskustelu	

Toimenpiteet aloitteen johdosta:

Aloitteesta on käyty lähetekeskustelu yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 12.12.2024. Aloitteessa sekä yhteisen kirkkoneuvoston lähetekeskustelussa esiin nostetut tärkeät näkökulmat on otettu huomioon yhtymän nuorten vaikuttajaryhmän valintatavan kehittämisen suunnittelussa. Nuorten vaikuttajaryhmän jäsenet ovat myös osallistuneet aktiivisesti valintatavan kehittämiseen. Konkreettinen ehdotus uudeksi valintatavaksi on tarkoitus laatia alkukevään 2026 aikana niin, että se saataisiin osaksi kevätkesän 2026 aikana päätöksentekoon tuotavaa ehdotusta seurakuntayhtymän hallintosäännön päivittämisestä.

Aloitteen tekijän kanssa on sovittu, että aloitteeseen vastataan normaalista vastausaikataulusta poiketen vasta syksyllä 2026, kun tarvittavat muutokset hallintosääntöön on saatu tehtyä.

Vastuussa oleva osasto ja työntekijä: Hallinto-osasto / hallintojohtaja Juha Silander

Vuonna 2025 loppuun käsitellyt aloitteet

05.10.2022 KD 749/2022	J	Aloite	Viivi Ali-Löytyn sekä 5 muuta allekirjoittama aloite Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaamiseksi	Viivi Ali-Löytty
----------------------------------	---	--------	---	------------------

Toimielinkäsittelyt

YKN 28.11.2022 § 393, päätetty
YKV 8.12.2022, palautettu valmisteluun
YKN 3.4.2025 § 119
YKV 24.4.2025 § 39

Toimenpiteet aloitteen johdosta:

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti aloitteeseen annettavasta vastauksesta kokouksessaan 28.11.2022. Aloitevastaus palautettiin valmisteluun yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa 8.12.2022. 24.4.2025 pidetyssä kokouksessa yhteinen kirkkovaltuusto antoi aloitteeseen vastauksen.

Vastauksessa todetaan, että Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytyksiä on vahvistettu vuosina 2023–2025 jaetuilla tasapainotusmäärärahalla ja tasapainotuslisämäärärahalla. Tuomiokirkkoseurakunnan osuus on näissä molemmissa ollut merkittävä. Vuodesta 2026 eteenpäin Tuomiokirkkoseurakunnan asema ja toimintaedellytykset huomioidaan kolmella erilaisella tavalla: Tuomiokirkkoseurakunnan eritysisää on kasvatettu (2,1 % ennen vuotta 2023; 2,3 % vuosina 2023–2025; 2,5 % vuodesta 2026 eteenpäin), seurakuntien määrärahojen jakoperusteissa huomioidaan seurakunnissa tehtävä toiminta sekä sisäisten vuokrien laskentaperuste muuttuu niin, että seurakunnat vastaavat yhdessä seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjauspoistoista.

Vuoden 2025 tiedoilla laskettuna uuden sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen laskentatavan mukaan Tuomiokirkkoseurakunnalle jää sisäisten vuokrien jälkeen toimintaan rahaa suhteessa yhtä paljon kuin sille jäi vuonna 2021 ennen tilamäärärahan poistamista ja edellistä sisäisten vuokrien uudistusta.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tuomiokirkkoseurakunta	3 388 848	3 176 448	3 256 171	2 911 915	3 284 989	3 929 645	4 185 592
Kaikki seurakunnat yhteensä	34 397 476	31 912 699	31 419 880	30 780 062	31 969 415	38 194 061	39 993 220
Tuomiokirkkosrk:n %-osuus	9,9 %	10,0 %	10,4 %	9,5 %	10,3 %	10,3 %	10,5 %

Vastuussa oleva osasto ja työntekijä: Hallinto-osasto / hallintojohtaja Juha Silander

Vuonna 2025 hyväksytyt ponnet

Valtuutettu Anttilan ponsi YKV 24.4.2025 § 34 "Hyväksyessään päätöksen YKV esittää, että YKN yhdessä kirkkoherrojen kanssa jatkaa työnjaon kirkastamista ja edelleen kehittämistä niin, että yhteisistä palveluista nousevat selkeästi esiin kirkon omat ydintoiminnot, kuten esim diakonia tai rippikoulu ym ja toisaalta miten joistakin toiminnoista kuten esim perheneuvonta tai oppilaitostyö jne voitaisiin kehittää yhteistyökumppaneiden kanssa nykyistä vahvempia verkostopalveluita, missä kirkolla olisi selkeä oma osuutensa kokonaisuudesta."

Toimenpiteet ponnen johdosta:

Asioita edistetään työnjaon päätösten toimeenpanon kautta, yhteistyössä seurakuntien ja Yhteisen seurakuntatyön kesken, vuoteen 2030 mennessä.

Vastuussa oleva osasto ja työntekijä: Yhteinen seurakuntatyö / yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén

Valtuutettu Laturin ponsi YKV 24.4.2025 § 34 "Seurakuntien kykyä vapaaehtoistoiminnan lisäämiseen on oltava yhtenä keskeisenä asiana työnjaon toimeenpanossa. Monet Seurakunnissa mukana olevat haluaisivat myös toimia kirkon sisällä. Siksi Vapaaehtoistoiminta tulisi ottaa työnjaon jatkoon kannalta keskeiseksi asiaksi. Tässä pitäisi miettiä mitä tukea seurakunnat tarvitsevat vapaaehtoistoimintaan, ettei tilanne olisi se, että tilanne on se että kun tulee vapaaehtoinen joka haluaisi tehdä jotain

pelästyttään. Ja olisi onnistuttava levittää niitä käytäntöjä joka on onnistunut jossain joko Helsingissä tai muualla suomessa. Koska vapaaehtoisena toimiminen vahvistaa ihmisen yhteyttä kirkkoon”.

Toimenpiteet ponnin johdosta:

Tavoitteena on, että vapaaehtoistyöhön tarvittava tietojärjestelmä hankitaan ja hoidetaan yhteisten palvelujen toimesta. Muu käytännön yhteistyö neuvotellaan Seurakuntien kesken erikseen sovittavalla tavalla.

Vastuussa oleva osasto ja työntekijä: Yhteinen seurakuntatyö / yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén

Valtuutettu Ahokkaan ponsi YKV 12.6.2025 § 58 *”Tämän ponnin hyväksyessään yhteinen kirkkovaltuusto pyytää yhteistä kirkkoneuvostoa kiinnittämään erityistä huomiota seuraavien projektivastustushakemuskierrosten ohjeistusten valmistelussa hakemusten vertailukelpoisuuden ja yhteismitallisuuden parantamiseen, erityisesti hakemusten vaikuttavuuden arvioinnin osalta.”*

Toimenpiteet ponnin johdosta:

Tarveharkintaisen määrärahan jakamisessa on kiinnitetty erityistä huomiota hakemusten vertailukelpoisuuteen ja yhteismitallisuuteen. Tähän ohjaavat erityisesti kolme asiaa: projekteille määritellyt kriteerit, yhdessä sovitut painopisteet sekä projektihakemuksen tekemisessä käytetty ohjelma, projektisalkku.

Jotta tarveharkintaista määrärahaa voidaan myöntää, tulee projektin täyttää tarveharkintaiselle määrärahalle asetetut kriteerit (YKN 11.9.2025). Kriteerien tavoitteena on vahvistaa ja tarkentaa kehittämisprojektien toteutusta siten, että projekteja tehdään suunnitellusti ja projektihakemukset laaditaan tasalaatuisesti. Kriteerit listaavat kehittämisprojektien teknisiä vaatimuksia: projektihakemusten tulee olla A&O-projektimallin mukaisesti laadittuja, strategianmukaisia sekä realistisia. Näiden lisäksi kriteereissä painotetaan vaikuttavuutta ja yhteistyötä – projektien suunnittelua ja toteuttamista yhdessä muiden seurakuntien, yksiköiden tai yhteistyökumppaneiden kanssa.

Teknisten laatuvaatimusten lisäksi projekteja vertaillaan myös sisällöllisesti. Vaikka projektihakemus olisi tehty asianmukaisesti ja se täyttäisi kaikki kriteerit, voi projektin aihepiiri, kehittämiskohde tai muu sisällöllinen elementti aiheuttaa pohdintaa. Tästä syystä kriteerien rinnalle on nostettu vuosittain päätettävät sisällölliset painopisteet, joihin hakemuksia peilataan. Seurakuntien osalta painopisteistä päättää vuosittain kirkkoherrainkokous ja Yhteisten palvelujen osalta johtajisto. Painopisteet ohjaavat projektien sisältösuunnittelua vuosittain yhdessä sovittuun suuntaan ja näin ollen auttavat projektien sisällöllisessä vertailussa.

Projektisalkun käyttö hakemusten laatimisen välineenä mahdollistaa sen, että hakemukset ovat keskenään samanlaisessa formaatissa ja ne myös löytyvät samasta paikasta, jolloin niiden keskinäinen vertailu on helpompaa.

Vaikuttavuuden mittaaminen on haasteellista missä tahansa organisaatiossa ja erityisen haastavaa se on projekteissa, joiden hyötytavoitteet eivät ole helposti numeerisesti mitattavia (”hyvinvointi lisääntyy”, ”hengellisyys vahvistuu”). On hyvä huomata, että sana ”vaikuttavuus” tulee lähelle projektien tuloksellisuutta ja niiden mitattavia vaikutuksia.

Kaikki projektit listaavat projektisalkussa projektinsa hyöty- ja tuotostavoitteet; tämä on yksi kriteereissä mainituista vaatimuksista. Hyötytavoitteella mitataan projektin onnistumista vaikutusten tasolla: Onko tavoiteltu muutos toteutunut? Onko projekti tuottanut lisäarvoa? Onko vaikutus mitattavissa ja todennettavissa? Käytännön tasolla projektien listaamat hyötytavoitteet listaavat myös projektin vaikutukset, jolloin vaikuttavuutta voidaan tarkastella suhteessa hyötytavoitteiden toteutumiseen.

Laajemmassa mittakaavassa projektikokonaisuuden vaikuttavuustavoitteita tarkastellaan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Vastuussa oleva osasto ja työntekijä: Yhtymän johtajan toimisto / kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas

Valtuutettu Ahosen ponsi YKV 30.10.2025 § 72 *”Hyväksyessään tämän ponnin yhteinen kirkkovaltuusto edellyttää, että tulevaisuudessa talousarvioiden tai lisätalousarvioiden yksittäisten budjetointikohteiden perusteluna ei käytetä yhtymän saamia kiinteistöjen myyntituloja. Yhtymän omaisuuden myyntituloja tulee käsitellä samalla tavoin kuin muitakin yhtymän tuloja ja tulouttaa ne yhtymän tuloina kohdentamatta niitä suoraan minkään budjetointikohteen rahoitukseksi. Talousarvioiden kulupuolen tulee pohjautua hyvin perusteltuihin arvioituihin kuluihin tai investointeihin. Sekä toimintamenojen että investointien talousarviot rahoitetaan lähtökohtaisesti talousarvion laadintahetkellä tiedossa olevista arvioituista toimintatuotoista ja sijoitustoiminnan tuotoista sekä mahdollisesti osittain sijoitusvarallisuuden käytöstä.”*

Toimenpiteet ponnen johdosta:

Valtuutettu Ahosen ponsi on hyvä ja kannatettava.

Taloussuunnittelussa ja talousarviossa investointimäärärahat ja pysyvien vastaavien myyntitulot on pidetty tähänkin saakka toisistaan erillään. Ne ovat olleet omina lukuinaan omilla riveillään. Myyntitulot ovat vahvistaneet seurakuntayhtymän taloutta. Toisin sanoen myyntituloja ei ole ainakaan lyhyellä aikavälillä käytetty investointeihin. Kyseistä käytäntöä jatketaan.

Poikkeuksen edellä esitettyyn teki vuoden 3. talousarviomuutos (YKV 30.10.2025), jossa esitettiin pysyvien vastaavien myyntitulojen kohdentamista eräille investointihankkeille. Ajatuksena tässä oli, että kun pysyvien vastaavien myyntitulot ylittivät talousarviossa arvioidun määrän, voitaisiin investointeja vastaavasti kasvattaa ylitystä vastaavalla määrällä.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksen. Asian käsittelyn yhteydessä hyväksyttiin kuitenkin samalla kyseinen valtuutettu Ahosen ponsi. Jatkossa toimitaan ponnen edellytyksen mukaisesti talousarvioita ja talousarviemuutoksia (niin sanottu lisätalousarvio) valmisteltaessa, toisin sanoen myyntituloja ei esitetä käytettäväksi investointihankkeiden kattamiseen myöskään talousarviomuutosten yhteydessä. Ainoa poikkeus tähän ovat hautausmaavarausten myyntitulot, jotka kohdistetaan hautaus-toimen investointeihin, yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa kerrotun mukaisesti.

Talousarviossa pysyvien vastaavien myyntitulo on mainittu kokonaissummana investointiosassa ja rahoituslaskelmassa asianmukaisesti. Pysyvien vastaavien myyntitulojen summat ovat karkeita arvioita aiotuista kiinteistömyynneistä niiden tasearvoina. Toteutuessaan kiinteistömyynneistä saadaan kussakin tapauksessa sovittu kauppahinta. Kauppojen toteutumisajankohtaa vaikea tietää etukäteen.

Vastuussa oleva osasto ja työntekijä: Hallinto-osasto / hallintojohtaja Juha Silander ja talouspäällikkö Pasi Perander;
Kiinteistöosasto / kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus